

LØBEGÅRDE MED TO KLARE ZONER

Tænk, hvis vi kan **fortælle grisen, hvordan den skal bruge løbegården**.
Det er desværre ikke nemt.

EN AF DE store udfordringer inden for økologisk griseproduktion er at få stierne til grise på stald til at fungere efter hensigten. Særligt løbegårdene udfordrer.

Der er mange positive aspekter ved at give økologiske grise på stald adgang til et udendørs areal. Grisene får adgang til frisk luft, forskellige temperaturzoner og et udendørs leje- og aktivitetsareal. I vejledning om økologisk jordbrugsproduktion står, at grise er renlige dyr. Derfor er det vigtigt at løbegården og stien udformes og indrettes på en måde, der sikrer, at grisene gøder og urinerer væk fra væsentlige ressourcer, så disse kan renholdes. Er det ikke muligt, kan det medføre, at løbegårdens areal ikke tilføjer en egentlig værdi for grisene, da det så ikke bidrager til at opfylde nogle af grisenes væsentlige adfærdsmæssige behov udover at være et sted, de gøder.

Et image- og et miljøproblem

Tilsølede løbegårde er ikke attraktive for grisene, og de er ikke, hvad forbrugerne forbinder med økologisk grisehold. Sådanne arealer er derfor, foruden et velfærdsproblem, også et imageproblem. Tilsøling af arealer med fast gulv fører ydermere til fordeling af gødning på et stort overfladeareal og dermed en øget fordampning af lattergas og ammoniak, hvilket belaster klima og miljø.

Tidligere studier har forsøgt at identificere tiltag, der kan forbedre funktio-



Foto: Sarah-Lina Aagaard Schild

I forsøgsstierne fik grisene majsensilage og gulerødder to gange dagligt i løbegårdens aktivitetsområde, mens gødeområdet var uden ressourcer. I alle stier blev der tildelt græsensilage i grovfoderhæk.

naliteten af løbegårdene, f.eks. rodekasser, alternativ strøelse, og overbrusning. Studierne har medført nogle ændringer i praksis, men har ikke løst problemet med tilsøling.

Pilotprojekt med klare zoner

Der er endnu ikke påvist et klart mønster i grises gødeadfærd. Studier har dog vist, at grise ikke gøder tilfældige steder, men at de søger væk fra funktionelle ressourcer som foder og rede, når de gøder. I 2024 har vi gennemført et mindre pilotprojekt, som havde til mål at definere ét klart aktivitets- og fourageringsområde med grovfoder i det område af løbegården, som ikke var tiltænkt gødeadfærd, samt at gøre området, der var tiltænkt gødeadfærd ikke-attraktivt for andre funktioner.

Har ikke den ønskede effekt

I denne mindre undersøgelse så vi indikationer på, at flere grise

●
Der er endnu ikke påvist et klart mønster i grises gødeadfærd

opholdt sig i løbegården, når der tildeles ekstra grovfoder, sammenlignet med grise i løbegårde uden ekstra grovfoder. Modsat hvad vi forventede, syntes inddeling af løbegården i to klare zoner desværre ikke at have nogen effekt på, hvor grisene valgte at gøde.●

**AF SARAH-LINA AAGAARD SCHILD,
INNOVATIONSCENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**



VEJLEDNING OM ØKOLOGISK JORDBRUGSPRODUKTION 2024

Grise er som udgangspunkt meget renlige dyr, og de forsøger at holde foder og afføring adskilt i de rammer de er opstaldet i. Ud fra dette er det et adfærdsmæssigt behov for grisene, at løbegården fremstår hygiejnisk og attraktiv..."